

Ἐκθεση ΚΑΤΕΡΙΝΑ ΜΩΡΑΙΤΗ

693.717.8812

www.kmoraiti.gr

26/8/2020

ΣΗΜΕΙΑ ΣΤΙΞΗΣ

- **Τελεία (.)** : τοποθετείται:
 1. στο τέλος μιας περιόδου, όταν έχει ολοκληρωθεί το νόημα της
 2. σε συντομογραφίες
 3. στους αριθμούς με περισσότερα από τρία ψηφία
 4. για να χωριστεί η ώρα από τα λεπτά
- **Άνω τελεία (')**: κάνει το ύφος κοφτό, προσωπικό, και δίνει έμφαση στον λόγο, προσδίδει στοχαστικό ύφος, εκφράζει προβληματισμό. Τοποθετείται:
 1. για μια μικρότερη παύση από την τελεία και μεγαλύτερη από το κόμμα.
 2. για να διακρίνουμε μία πρόταση, η οποία επεξηγεί ή συμπλώνει τα προηγούμενα
 3. όταν υπάρχει η νοηματική σχέση της αντίθεσης με τα προηγούμενα και λείπει ο αντιθετικός σύνδεσμος
 4. μεταξύ δύο ημιπεριόδων, που η μία διευκρινίζει την άλλη
 5. για να χωρίσει δύο ημιπεριόδους, που απαριθμούν στοιχεία
- **Διπλή τελεία (:)**: τοποθετείται:
 1. πριν από αυτούσια λόγια σε ευθύ λόγο που συνήθως κλείνονται σε εισαγωγικά
 2. πριν από απαρίθμηση
 3. όταν ακολουθεί η ερμηνεία/το αποτέλεσμα μιας ενέργειας
 4. πριν από γνωμικό ή παροιμία
 - 5.
- **Κόμμα (,)**: τοποθετείται:
 1. στο ασύνδετο σχήμα
 2. πριν και μετά την κλητική προσφώνηση
 3. πριν και μετά την παράθεση και την επεξήγηση
 4. μετά τις διαρθρωτικές λέξεις
 5. πριν και μετά τους συνδέσμους: όμως, δε
 6. πριν τον σύνδεσμο: αλλά
 7. για να διακριθούν οι δευτερεύουσες επιρρηματικές προτάσεις
- **Ερωτηματικό (;)**: τοποθετείται:
 1. Για να εκφραστεί μία απορία
 2. να εκφραστεί προβληματισμός
 3. να εκφράσει με έμφαση μια προτροπή ή παράκληση (το ύφος γίνεται πιο ζωντανό ή πιο ευγενικό)
 4. δίνει έμφαση, στις ρητορικές ερωτήσεις
 5. πρόκαλεί συναισθήματα
 6. προκαλεί το ενδιαφέρον
 7. προσδίδει παραστατικότητα
 8. αποτελεί επικοινωνιακή τακτική με διαλεκτική διάθεση του πομπού, αφού δεν εκφράζονται θέσεις με απόλυτο και δογματικό τρόπο.
 9. Προσδίδει στο ύφος διάθεση αμφισβήτησης
 10. Εκφράζει ειρωνεία

- **Θαυμαστικό (!):** δηλώνει συναίσθημα. Τοποθετείται:
 1. μετά από επιφωνήματα
 2. εκφράζει θαυμασμό, έκπληξη ή έντονο συναίσθημα
 3. προσδίδει υπερβολή
 4. εκφράζει την ανησυχία του πομπού
 5. δηλώνει έμμεσα ειρωνεία ή σαρκασμό του πομπού και συνήθως τοποθετείται μέσα σε παρένθεση.
- **Αποσιωπητικά (...):** τοποθετούνται:
 1. Δηλώνεται προβληματισμός
 2. Εκφράζεται ειρωνεία ή αμφισβήτηση με την ελλειπτικότητα
 3. όταν ο γράφων δεν θέλει να ολοκληρώσει τη φράση του, είτε επειδή διακόπηκε, είτε λόγω συγκίνησης δεν μπορεί να συνεχίσει (παράλειψη)
 4. για να εκφραστεί υπαινιγμός
 5. δηλώνουν ελλειπτικότητα ή παράλειψη
- **Εισαγωγικά («»):** τοποθετούνται:
 1. στους τίτλους
 2. για τη μεταφορά σε ευθύ λόγο των λόγων κάποιου
 3. αυτούσια παράθεση χωρίων του κειμένου
 4. για να εκφραστεί ειρωνεία
 5. για έμφαση
 6. όταν ο λόγος χρησιμοποιείται μεταφορικά
 7. σε ειδική ορολογία
- **Διπλή παύλα (-...-):**
 1. Επεξηγεί ή συμπληρώνει τα προηγούμενα.
 2. αποτελεί απαραίτητη παρεμβολή στη συνέχεια του λόγου
- **Παρένθεση ():** Επεξηγεί και συμπληρώνει όσα προηγήθηκαν. Ό,τι βρίσκεται σε παρένθεση είναι μία επιπρόσθετη πληροφορία.
- **Ειδική γραμμή (/):** τοποθετείται:
 1. Σε συνώνυμες λέξεις
 2. δίνει έμφαση
 3. διευρύνει την έννοια
- **Παύλα (-):** τοποθετείται:
 1. σε διάλογο, στην αλλαγή προσώπου
- **Ενωτικό (-):** τοποθετείται:
 2. Στο τέλος της σειράς, όταν δε χωράει ολόκληρη η λέξη
 3. στις λέξεις: Αγια-, Αι-, γερο-, θεια-, κυρα-, μαστρο-, μπαρμπα-, παπα- πριν από κύριο όνομα
 4. Ανάμεσα σε δύο λέξεις που είναι διπλά ονόματα/επώνυμα ή σε παραθετικές σύνθετες λέξεις (π.χ. νόμος-πλαίσιο)